

02.12.2014

Sotep/14

14

Työosuusrahan maksaminen kehitysvammahuollossa

HEL 2014-013280 T 05 03 03

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää muuttaa kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnasta maksettavan työosuusrahan maksamiskäytäntöjä 1.1.2015 alkaen niin, että sosiaali- ja terveystoiminnan omassa palvelutuotannossa ja ostopalveluissa työosuusraha maksetaan samoilla perusteilla.

Työosuusrahaa ei makseta jatkossa päivätoiminnassa oleville asiakkaille, joiden toiminta on hoitopainotteista ja heidän tuen tarpeensa on laaja-alaista tai kaikenkattavaa. Asiakas voi osallistua sekä työ- että päivätoimintaan, jolloin työosuusraha maksetaan siltä ajalta kun hän on työtoiminnassa. Työosuusrahaa suoritetaan sen mukaan, kuinka asiakas pystyy osallistumaan toimintaan oman yksiköllisen toimintakykynsä mukaisesti.

Työosuusrahan määrä tarkistetaan kerran vuodessa. Työosuusraha maksetaan vain käyntipäiviltä. Kesäloman ajalta maksetaan lomarahaa, joka vastaa kunkin asiakkaan keskimääräistä kuukausittain kertyvää työosuusrahasummaa.

Kesähoidossa oleville ei makseta työosuusrahaa. Kesätyössä oleville opiskelijoille, joiden työtoiminta tukee tulevaa ammatillista kehittymistä ja mahdollisesti työllistymistä avoimille työmarkkinoille maksetaan työosuusraha.

Työelämään tutustumis- eli tet-jaksolla oleville opiskelijoille/asiakkaille ei makseta jakson ajalta työosuusrahaa.

Työosuusrahaa maksetaan kahden eri maksuluokan mukaan asiakkaan tehtävät, toimintakyky ja osallistumismahdollisuus huomioiden. Maksuluokan päättää yksikön esimies. Maksuluokat ovat seuraavat:

-5€/ päivässä; tavanomaiset työtoiminnan tehtävät
työtoimintayksikössä, esim. pakkaus- ja kokoamistehtävät, kädentaitoa vaativat tehtävät.

-7-12 €/ päivä; vaativat siivous- ja keittiötyöt toimintayksikössä tai toimintayksikön järjestämänä toimintana yksikön ulkopuolella, esim. puistotyö, kierrätystehtävät ja muut työhön valmentavat tehtävät.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää lisäksi, että jatkossa työosuusrahan määrän tarkistuksesta vastaa virastopäällikkö.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysviraston johtosäännön 4 §:n 3 kohdan mukaan sosiaalilautakunta päättää mm. maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyy perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Kehitysvammaisten työtoiminnasta maksettava työosuusraha on johtosäännössä tarkoitettu korvaus.

Kehitysvammaisten työtoiminnasta säädetään kehitysvammalaissa (Laki kehitysvammaisten erityishuollosta 23.6.1977/519 § 2)

Asetuksessa kehitysvammaisten erityishuollosta säädetään, että erityishuoltoa saavan henkilön erityishuollon toimintayksikössä tekemä työ tai sen toimesta hänen tehtäväkseen järjestetty työ jää toimintayksikön hyväksi. Työtoimintaan osallistuvalla voidaan kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti suorittaa työosuusrahaa (asetus kehitysvammaisten erityishuollosta 22.2.1991/416 § 24). Työosuusrahaa voidaan maksaa verottomana korkeintaan 12 euroa päivää kohti.

Työtoimintaan osallistuvien asiakkaiden toimeentulona on työkyvyttömyyseläke. Työosuusraha ei ole tarkoitettu työtoimintaan osallistuvan henkilön palkaksi, vaan sillä kannustetaan osallistumaan tavoitteelliseen toimintaan. Päivätoimintaa järjestetään niille henkilöille, joilla ei ole edellytyksiä työtoimintaan.

Sosiaaliviraston toimitusjohtajan päätöksen § 314 14.12.2001 mukaisesti kaikille kehitysvammahuollon työtoimintaan osallistuville maksetaan työosuusraha. Helsingissä työ- ja päivätoiminta on käytännössä osittain sulautunut yhteen ja näin ollen kaikille asiakkaille on maksettu työosuusrahaa 1 – 7 euroa/toimintapäivä. Asiakkaita oli työ- ja päivätoiminnassa vuoden 2013 aikana yhteensä 1087.

Työ- ja päivätoiminnan ostopalveluiden kilpailutuksen yhteydessä työ- ja päivätoiminnan palvelut eriytettiin selkeämmin palvelumuotoina toisistaan ja edellytettiin, että työosuusrahaa maksetaan ainoastaan työtoiminnassa oleville henkilöille vähintään 5 euroa /toimintapäivä. Samaa käytäntöä ehdotetaan noudatettavaksi sosiaali- ja terveysviraston omissa palveluissa. 1.1.2015 lukien.

Työosuusrahojen kustannus on sosiaali- ja terveysviraston omassa toiminnassa n. 309 000 euroa vuodessa. Työtoiminnan tuotot ovat

vuositasolla noin 30 000 euroa, mikä koostuu lähinnä alihankintatyön ja käsitöiden myynistä. Toimintayksiköiden hyväksi tehdystä työstä ei tule tuloja. Ostopalveluissa työosuusrahan kustannukset sisältyvät sosiaali- ja terveystoimen maksamaan palvelumaksuun. Toimintatavan muutos ei aiheuta lisäkustannuksia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työosuusrahaa kohdennetaan jatkossa tarkoituksenmukaisesti asiakkaille jotka kykyjensä mukaan kykenevät osallistumaan kehitysvammaisten työtoimintaan. Työosuusrahan suuruus riippuu asiakkaan työtaidoista, aktiivisuudesta ja työajasta. Työosuusrahan maksamisen linjaaminen vain työtoimintaan osallistuville yhdenmukaistaa pääkaupunkiseudun kuntien kehitysvammaisten palveluja. Esim. Espoossa ja Vantaalla maksetaan työosuusrahaa vain työtoimintaan osallistuville asiakkaille.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi
Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Työ- ja päivätoiminnan päällikkö